

Äpplarö Visionsarbete

Bakgrund och syfte

För ett par år sedan framkom ett behov hos flera medlemmar av att bättre förstå hur saker och ting fungerar på ön kring exempelvis arrendet, naturvården och förvaltandet av våra gemensamma anläggningar. Vad innebär att förvalta ett naturreservat med gårdsarrende? Hur kan vi ta tillvara på och utveckla nya initiativ? Hur ser de föreningarnas långsiktiga behov av kapital ut? Vad är de olika föreningarnas mandat och ansvar? Några exempel på relevanta frågor i tider av generationsskifte och engagemang med nyinflyttade medlemmar. Behovet av kunskapsbygge visade sig vara stort och idén om att genomföra ett s k visionsarbete kläcktes – med en tidshorisont som är greppbar och svarar på frågan *hur vill vi att Äpplarö ska vara om 10 år?* Tajningen är bra, på många sätt lever vi idag i visionen. Båda föreningarna har en ekonomi i balans och då är det klokt att agera och bädda för framtiden.

En 3-årig process

Visionsarbetet har genomförts av Äpplarö Byalag och Äpplarö Naturvårdsförening tillsammans. Vi har låtit processen få ta tid. Arbetet har rullat i tre år och engagerat ett 30-tal medlemmar utspridda på i huvudsak Äpplarö. Medlemmar från utöarna är inkluderade men har givetvis andra behov. Gemensamt har vi arkipelagens intressanta historia, vi delar våra sociala traditioner och samordnar oss genom en del service som kommunikationer som ex båt- och bilplatsanläggningen i Åsättra.

Visionsarbete har haft tyngdpunkt på nu- och framtid snarare än historia. Här finns en del skrivet men mycket mer kan göras för att bättre förstå bakgrunden till Äpplaröarkipelagens konstruktion med sina två föreningar Äpplarö Byalag och Äpplarö Naturvårdsförening. Arbetet inleddes med en enklare historisk tillbakablick över öns utveckling med fokus på gåvor och händelser avseende markägo- och fastighetsförhållanden.

På ett informationsmöte 2018 introducerades visionsarbetet som utvecklades vidare i juli 2019 med fokus på *VAD Äpplaröarkipelagen vill vara utifrån ett 10-årsperspektiv*. Ett 30 tal medlemmar deltog med en representation bestående av ca 2/3 av fastighetsägarna. Det blev en bred geografisk spridning inklusive olika åldrar, deltids- och åretruntboende. Mötet genomfördes i ett format som möjliggjorde att alla fick komma till tals och att fånga upp så många idéer som möjligt. Medlemmarna bidrog med tankar kring vad man tycker fungerar bra idag, vad som är utmaningar och vilka drömmar man har för framtiden. Utfallet av denna övning visade tydligt att det man upplever fungera bra idag, vill man upprätthålla för framtiden. Ett antal post-it lappar förmedlade andra framtidsscenarioer, likaså idéer kring utveckling. Sammanfattning av angelägna frågor för medlemmarna (enl. utfall post-it lappar) omfattade:

- o Infrastruktur och kommunikationer
- o Traditioner som främjar social gemenskap
- o Åretruntarrende med djurhållning som främjar ett varierat och öppet kulturlandskap
- o Långsiktig och hållbar ekonomi
- o Förväntningar på engagemang kopplat till tid och arbetsinsatser

Resultatet från denna övning visade tydligt på en vilja att finna lösningar på exempelvis framtida arrendatorsfrågor, betesformer, bevarande av öppet landskap etc. Frågor som ekonomi, tid och förväntningar på engagemang löpte som en röd tråd genom samtliga teman. Fyra arbetsgrupper bildades med uppdrag att sammanfatta en VAD-vision inom följande teman:

1. Vägar och Stigar
2. ÄBL Anläggningar
3. ÄNF Anläggningar
4. Arrende, natur. och kulturmiljö

Utfallet av gruppernas arbete presenterades och utvecklades under sommaren 2020 då under digitala former och med frågan *HUR vi kan utveckla, förvalta och finansiera olika åtaganden*. Nya medlemmar anslöt till grupperna och resultatet presenterades för ÄNF och ÄBL:s styrelser i december 2020. Rapporterna färdigställdes nu under våren 2021.

Nuläget

Vi kan glädjande konstatera att syftet med arbete har uppnått sitt mål om att bredda kunskapen och förståelsen för

- hur vi tillsammans bäst förvaltar de unika natur- och kulturvärden som Äppeläroarkipelagen besitter
- hur medlemmars initiativ kan omhändertas på ett bättre sätt
- vilka framtidsfrågor vi behöver ta höjd för
- förväntningar kring medlemmars engagemang och åtaganden
- föreningarnas olika ansvar och huvudmannaskap och hur dessa kan förtydligas

Insikten om att vi har en fantastisk kultur- och naturmiljö att värna har utvecklats – något vi inte kan ta för givet. Det finns ett stort engagemang med ett växande intresse för frågorna och inte minst insikten att vi själva äger frågan om framtiden – vilket gör Äppeläroarkipelagen unik. Allt kan såklart bli bättre och det är själva syftet med visionsarbete.

Nu knyter vi ihop säcken av ett 3-årigt engagemang. Till årsstämman 2021 skickar vi ut rapporterna för medlemmarna att ta del av. Då frågorna är omfattande tar vi dem vidare i ett Visionssamtal på Dansbanan torsdagen 29 juli kl. 10-13. Då presenteras rapporterna och alla medlemmar erbjuds möjlighet att komma med synpunkter för styrelserna att jobba vidare med.

Vi vill passa på att tacka alla engagerade för ett fantastiskt arbete som vi lyckats hålla igång genom pandemier och årets mörka månader – vilket känns väldigt hoppfullt för vår natursköna arkipelag att fortsätta vara den levande skärgårdsmiljö vi älskar och värnar om.

Hälsningar från styrelserna genom,

Charlotte Ruben/ÄBL och Claes Westman/ÄNF